

Helsingin kaupungin raideliikenteen esteettömyyden parantaminen

Maija Sarpo

Laatu- ja ympäristöpäällikkö

HKL

HKL lyhyesti

- Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
- Perustettu 1945
- Liikevaihto vuonna 2018 200,5 miljoonaa euroa
- Työntekijöitä noin 1200
- Toimitusjohtaja Ville Lehmuskoski

HKL:n toimiala

- Perustehtävämme on tuottaa ja kehittää kestävästä liikkumisesta palveluita laadukkaasti ja kustannustehokkaasti
- Liikennöimme Helsingin raitioliikennettä, metroa ja Suomenlinnan lauttia sekä tilaamme Helsingin kaupunkipyöräpalvelun
- Hallinnoimme ja ylläpidämme julkisen liikenteen infraa ja kalustoa
- HSL suunnittelee pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen, hankkii liikennepalvelut eri toimijoilta, vastaa lippujärjestelmästä ja lipunmyynnistä sekä markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta

Raitiliikenne

- Matkustajia vuosittain yli **60 milj.**
- Raitiovaunuja **112 kpl**
- Raitiovaunuja liikenteessä ruuhkaisimpaan aikaan **95 kpl**
- Raitiovaunupysäkkejä noin **300 kpl**
- Linjaradan pituus noin **50 km**
- Paikkakilometrejä **740 milj.** vuodessa
- Koko raitiovaunukalusto museovaunuja lukuun ottamatta matalalattiaista
- Suurin osa raitiovaunupysäkeistä on esteettömiä

Metroliikenne

- Matkustajia vuosittain lähes **90 milj.**
- Metrojunia **47 kpl**
- Junia liikenteessä ruuhkaisimpaan aikaan **36 kpl**
- Metroasemia **25 kpl**
- Radan pituus **36 km**
- Paikkakilometrejä **3,5 mrd.**
- Kaikki metroasemat ovat esteettömiä

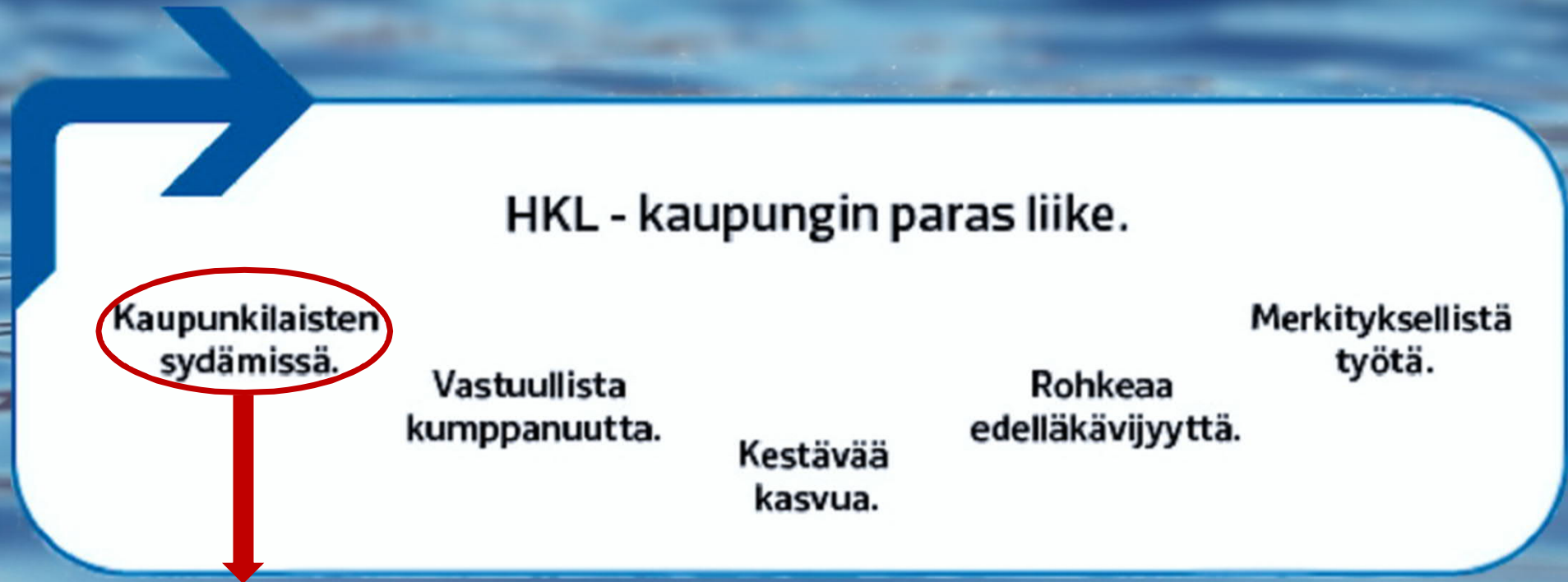
Helsingin kaupunkipyörät

- Matkoja vuonna 2018 yli **2 milj.**
- Koko kauden käyttäjiä noin **50 000**
- Käyttöaste maailman huippua: parhaina viikoina jopa **14 matkaa/pyörä/päivä**
- Kaupunkipyöriä vuonna 2019 **2380 kpl**
- Kaupunkipyöräasemia **238 kpl**

Suomenlinnan liikenne

Vuonna 2018
2,18 miljoonaa
matkaa.

HKL:n tavoitetilä vuonna 2024

HKL on luova ja aktiivinen liikkumisen kehittäjä. HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa.

HKL:n esteettömyyden ohjaus

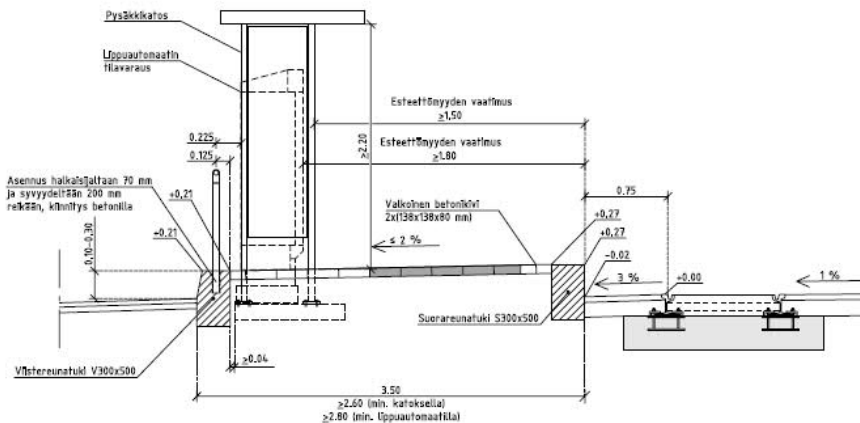
HKL on luova ja aktiivinen liikkumisen kehittäjä. HKL on vahvistanut paikkansa kaupunkilaisten sydämissä asiakaslähtöisenä, turvallisena ja luotettavana esteettömien liikkumispalveluiden toteuttajana. Arki HKL:n kanssa on helppoa.

Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma edellyttää, että kaikki julkiset kohteet rakennetaan ja kunnostetaan esteettömiksi

Esteettömyys suunnittelussa

- Joukkoliikenteen esteettömyyden edellytykset luodaan pitkälti katusuunnittelussa → yhteistyö ensiarvoisen tärkeää!
 - Esteettömän rakentamisen ohjeet
 - Pysäkkien tyyppiirrookset
 - Raitiovaunupysäkkien suunnitteluohje
 - Raitioliikenteen esteettömyyselvytys
 - Raitiovaunupysäkkien ja kaluston esteettömyysindeksit
 - Asemaympäristön esteettömyysohjeistus

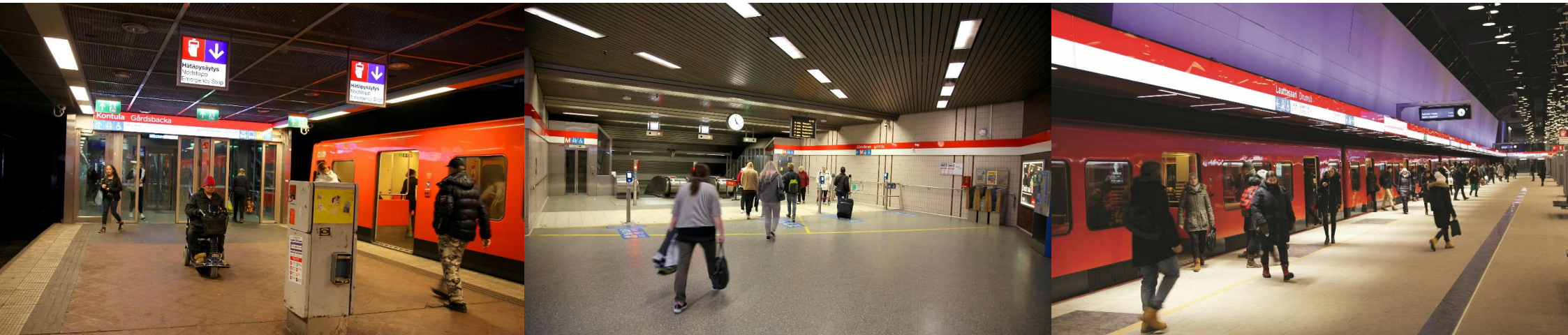

KOHDE / RAKENNE: PYSÄKKIKOROKKEET

LAATUTASO / ALUE	MITOITUS
1 ESTEETTÖMYYDEN ERIKOISTASO Kävelykatuympäristöt Keskusta-alueet, joilla on julkisia palveluja Terveys-, vanhus- ja vammaispalveluja tarjoavien laitosten ympäristöt Asuinalueet, joilla on erityisasumista esim. vanhus- ja vammaisasuntoja Julkisen liikenteen terminaali-alueet ja pysäkkialueet Erityisliikunta- ja leikkipaikat Esteettömät reitit esim. virkistysalueilla	Korotettu pysäkki
2 ESTEETTÖMYYDEN PERUSTASO	Korotettu pysäkki, SAMA Korottamaton pysäkki

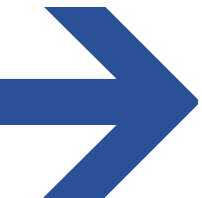
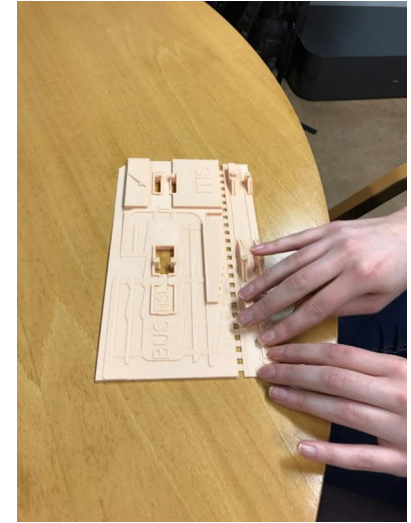
Esteettömyys metrolikenteessä 1/2

- Kaikilla metroasemilla esteetön sisäänkäynti
- Kaikkien asemien sisäänkäynneillä kaksi hissiä eli huoltojen ja vikojen ajan on aina käytössä toinen hisseistä
- Toinen hisseistä on evakuointihissi, jota voi käyttää myös hätätilanteissa
- Metrolaituri ja junan lattia ovat samassa tasossa
- Länsimetron rataosuudella tunneleissa on poistumistaso, jota pitkin pääsee myös pyörätuolilla lähimmälle asemalle junan pysähdyttyä tunneliin

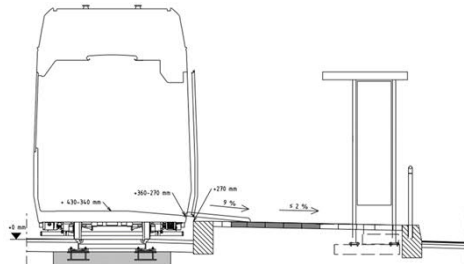
Esteettömyys metrolienteessä 2/2

- Kulkureitit merkitty lattiaan koho- ja kontrastiraidoin
- Kantametron asemien tulostettavat 3D-kartat löytyvät HKL:n [www-sivuilta](http://www.hkl.fi), länsimetrosta vastaavat mahdollisesti tulossa
- Poikkeustilanteista tiedotetaan kuulutuksin ja laiturinäytöillä
- Ulko-ovilla ja hisseille johtavilla ovilla on äänimajakat
- Opastaulut, hissit ja palvelupisteet on varustettu induktiosilmukoin, joiden kautta syötetään poikkeusinformaatio

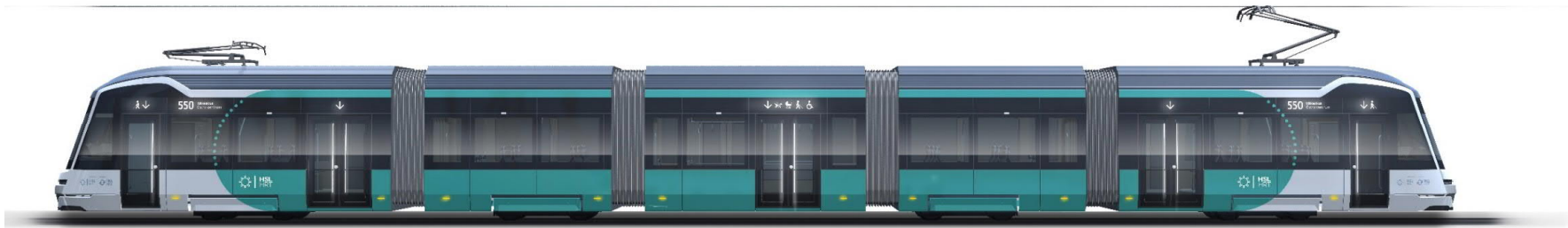
Esteettömyys raitioliikenteessä

- Suurin haaste kaluston ja pysäkin välinen tasoero
- Uudet ja kunnostettavat pysäkit pyritään toteuttamaan esteettöminä, mikäli kadun ominaisuudet sen mahdollistavat
- Vuodesta 2018 lähtien kaikki raitiovaunut ovat olleet matalalattiaisia, mutta eivät täysin kynnyksettömiä
- Artic-vaunuissa ja matalalattiaosalla varustetuissa nivelvaunuissa on oviliuska, jonka avulla vaunuun voi nousta kynnyksettömästi
- HSL aloitti pysäkkikuulutukset raitiovaunuissa vuonna 2018
- Kuljettajia koulutetaan asiakaspalveluun ja oviliuskan käyttöön liittyen

Esteettömyys tulevissa liikennehankkeissa

- Tärkeimmät hankkeet
 - Raide-Jokeri Itäkeskuksen ja Keilaniemen välille valmistuu 2020-luvun alussa
 - Kruunusillat Helsingin keskustan ja Laajasalon välille valmistuu arviolta 2026
- Täysin uutta rataa suunniteltaessa esteettömyys helpompi huomioida
- Pysäkkien suunnittelussa hyödynnetty esteettömyysindeksejä ja suunnitteluohjeita
- Raitiovaunuksi tulee Transtech/Skodan valmistama pikaraitiovaunu, jonka keskiosassa niaustoiminto

Tunnistettuja kehitystarpeita ja yleisiä palautteiden aiheita

- Metroasemien äänimajakoiden äänenvoimakkuuden oikean tason määrittely
- Metroasemien hissien vikatilanteiden tiedotuksen parantaminen
- Raitiovaunujen pysäkki- ja metron laiturikuulutukset
- Raitiovaunujen oviliuskojen lukituksen avauspyyntöpainikkeen sijoittelu ja erottuminen
- Artic-vaunujen oviliuskojen toimintavarmuuden parantaminen
- iBeacon ja BlindSquare - puhuva paikannussovellus raitiovaunupysäkeille (HSL)

A white ferry boat is shown on a body of water during sunset. The sky is filled with soft, golden light, and the water reflects the low sun. In the background, an industrial facility with several tall chimneys and structures is visible. The overall scene is peaceful and scenic.

KIITOS

Maija Sarpo
maija.sarpo@hel.fi
Puh. 040 868 4223